

FESTÉKIPARI
KUTATÓ KFT.

Egyszerű számítások a festékformulázás során

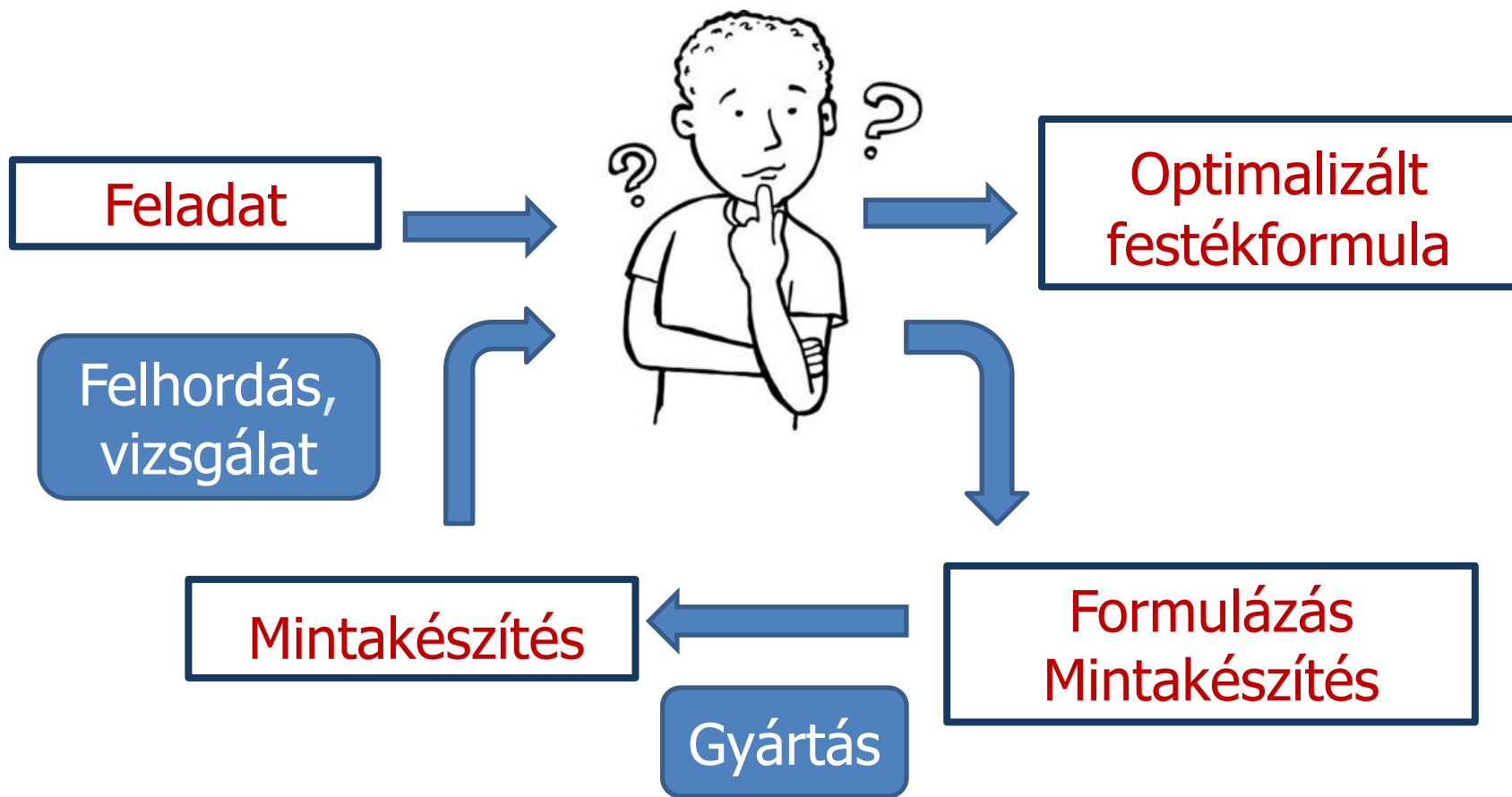

Molnárné Nagy Livia

Festékipari Kutató Kft.

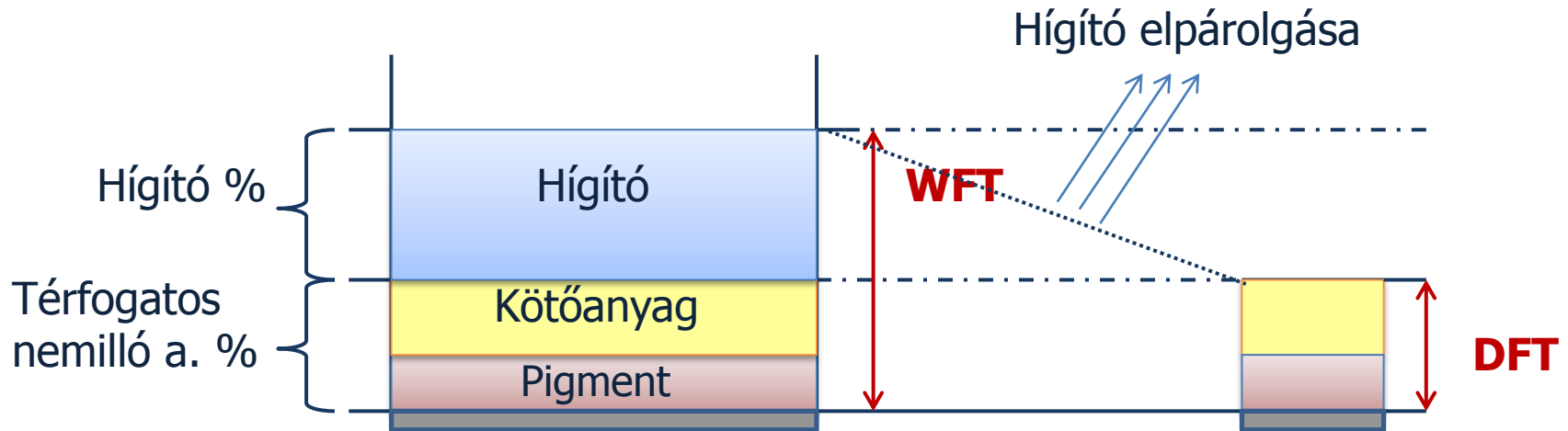

Festékfejlesztés folyamata

- **Nemilló tömeg ill. nemilló térfogat tartalom (NVM; NVV)**
- **Pigment/kötőanyag arány (P/B)**
- **Pigment térfogat koncentráció (PVC)**
- **Kritikus pigment térfogat koncentráció (CPVC)**
- Keverési arány (2K festékek)
- Gazdaságossági tényezők, költségek

Nemilló térfogat tartalom

$$VS (\%) = \frac{DFT (\mu m)}{WFT (\mu m)} * 100$$

DFT=száras rétegvastagság
WFT=nedves rétegvastagság

Elméleti kiadósság számítása (TC)

$$TC (m^2 / l) = \frac{VS (\%)}{DFT (\mu m)} \times 10$$

Nemilló térfogat tartalom

Kiadósság

Száraz/nedves rétegvastagság

Kialakítandó festékrétegek száma

Felhordhatóság

Bevonat ellenálló képessége

Környezetterhelés

Festék „értéke”

Pigment-kötőanyag összefüggések

Pigment/kötőanyag arány

$$P/B = \frac{m_p}{m_k}$$

Pigment térfogat koncentráció

$$PVC = \frac{V_p + V_t}{V_p + V_t + V_k} \times 100\% = \frac{m_p/\rho_p + m_t/\rho_t}{m_p/\rho_p + m_t/\rho_t + m_k/\rho_k} \times 100\%$$

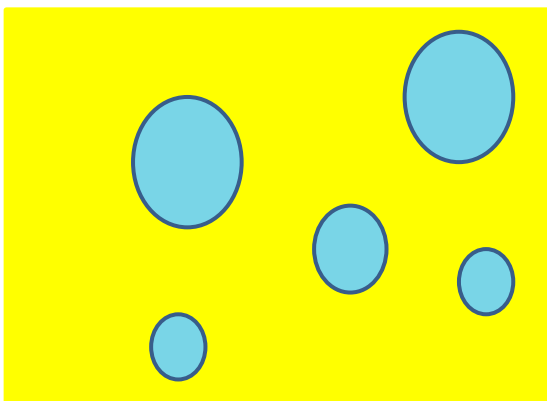
m_p : pigment tömege
 m_t : töltőanyag tömege
 m_k : kötőanyag nemilló anyag tartalma

ρ_p : pigment sűrűsége
 ρ_t : töltőanyag sűrűsége
 ρ_k : kötőanyag **szilárd gyanta** sűrűsége ←

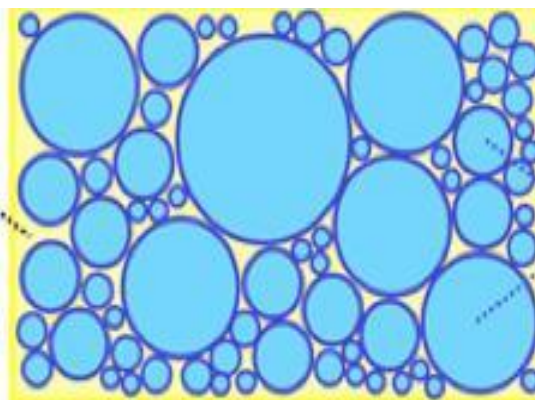
V_p : pigmentek térfogata
 V_t : töltőanyagok térfogata
 V_k : minden kötőanyag (gyanta, lágyító, filmképző) térfogata a szilárd bevonatban

Nem a kötőanyag technikai
adatlapon megadott
diszperzió sűrűsége!

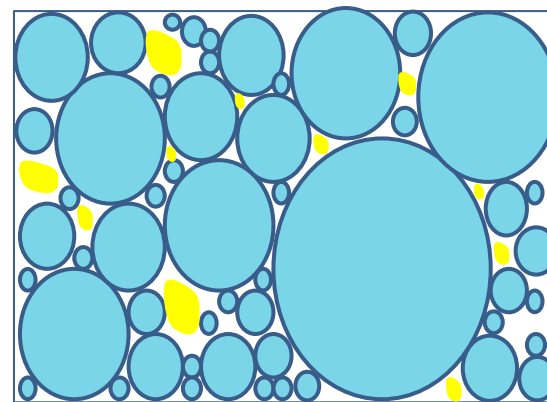
Pigment térfogat koncentráció

Kötőanyag felesleg

Az egyedi pigment
szemcsék érintkeznek
A kötőanyag pontosan
kitölti a szemcsék
közi szabad teret

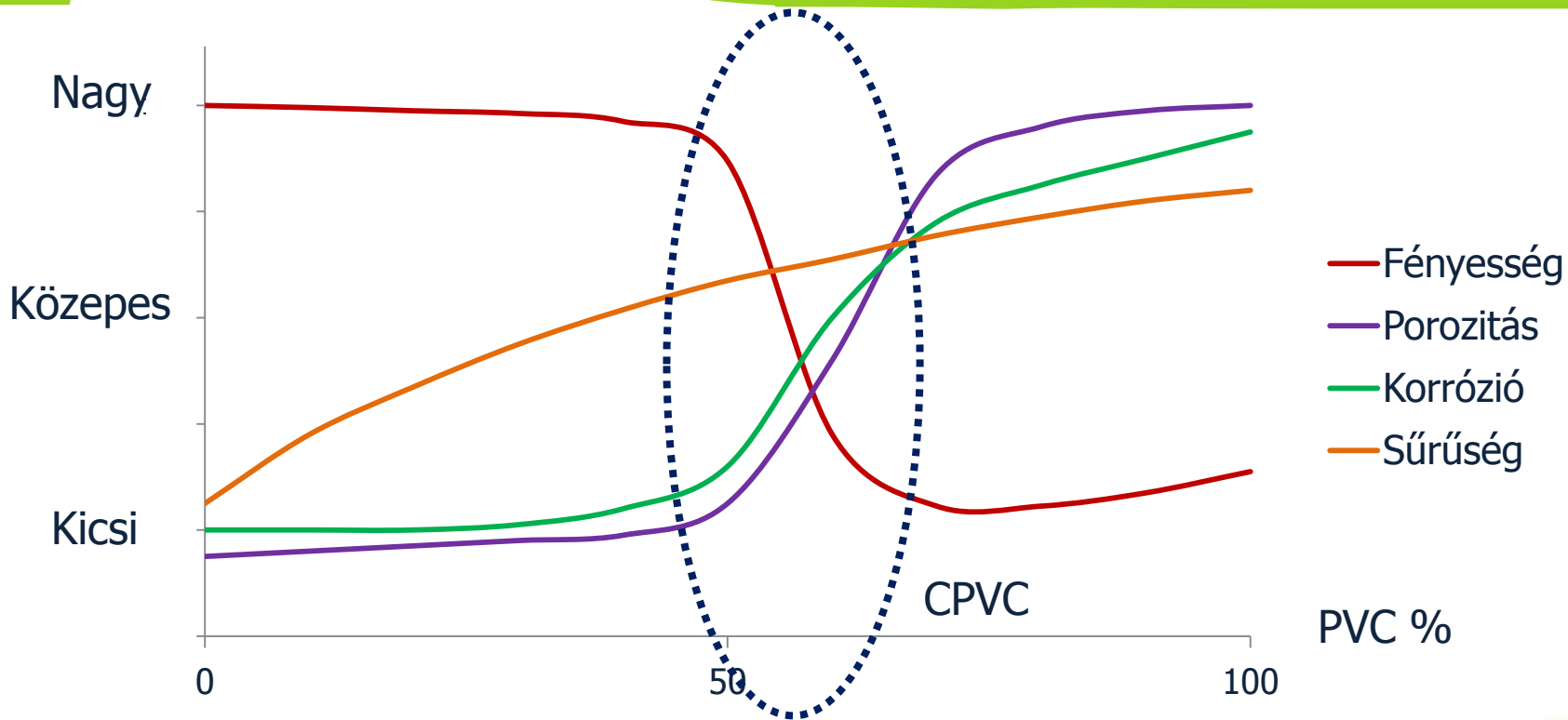

Az egyedi pigment
szemcsék érintkeznek,
köztük kötőanyag és levegő

FESTÉKIPARI
KUTATÓ KFT.

Kritikus pigment térfogat koncentráció

A pigment térfogat koncentráció **nem** hordoz **abszolút** információt.

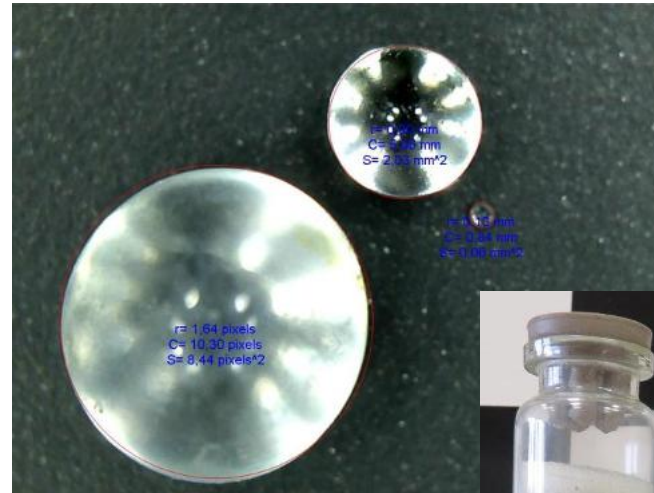

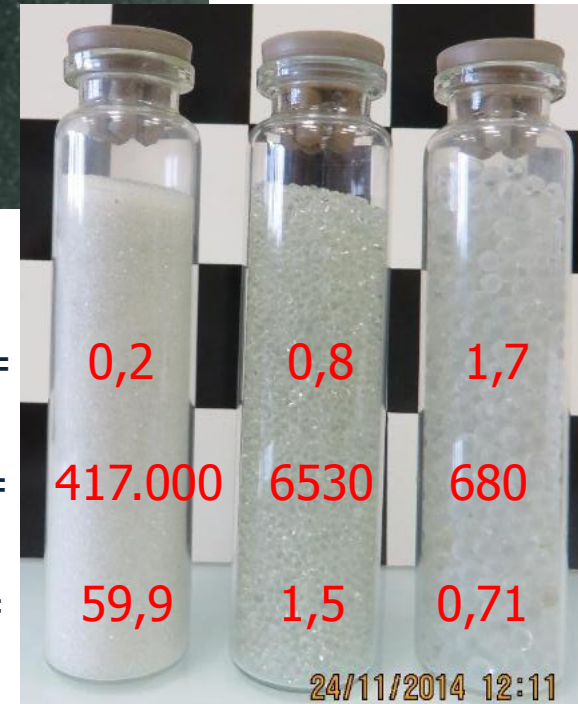
FESTÉKIPARI
KUTATÓ KFT.

Mitől függ a PVC ill. CPVC értéke?

- Szemcseméret
- Szemcsméret eloszlás
- Szemcsék alakja
- Szemcsék kémiai tulajdonságai
  - Hidrofobitás/hidrofilitás
  - Nedvesítettség
- Köötőanyag típus
  - Oldat vagy diszperzió
  - Köötőanyag diszperzió szemcsemérete

r (mm)=	0,2	0,8	1,7
n (db)=	417.000	6530	680
A_{fajl} (cm ² /g)=	59,9	1,5	0,71

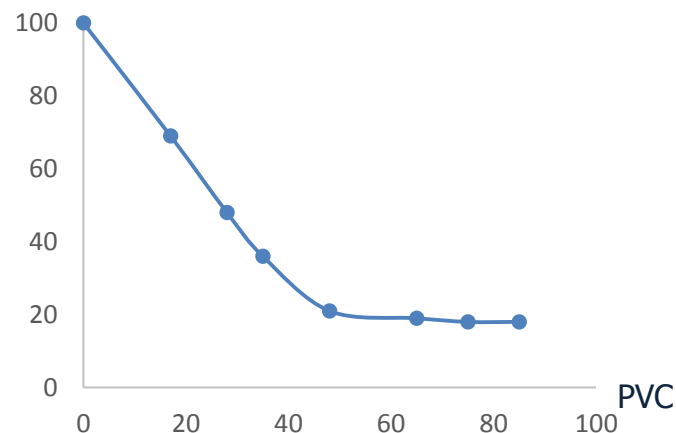
Kritikus pigment térfogat koncentráció meghatározása

1. Létra módszer

- Fényesség/kontraszt mérés
- Porozitás mérés

2. Olajszám mérés

Fényesség 60°

$$\text{Olajszám (g/100g)} = \frac{m_{\text{lenolaj}}}{m_{\text{pigment} + \text{töltőanyag}}} \times 100\%$$

$$\text{CPVC} = \frac{100\%}{1 + \frac{\rho_{\text{pigment}}}{\rho_{\text{lenolaj}}} \times \frac{\text{Olajszám}}{100}}$$

$$\rho_{\text{lenolaj}} = 0,935 \text{ g/ml}$$

Összefoglalás: Bevonati jellemzők a CPVC felett

Optikai

- Fényesség - csökken
- Színezhetőség - csökken
- Fedőképesség - növekszik (száraz fedőképesség)

Mechanikai

- Szakítószilárdság - CPVC-nél maximális
- Rakásolhatóság - javul
- Nedves súrolásállóság - csökken
- Sűrűség - növekszik

Áteresztési

- Pórusosság - növekszik
- Elszennyezőhetőség - növekszik
- Korroziógátló hatás - csökken (Cinkporos alapozóké nem!)
- Hólyagosodás - csökken

Összefoglalás: Festéktípusok és PVC/CPVC

